

DOMAČI GLASOV

Stev. 52.
Celovec, 5.
X. 1945.

Dr. Maček jugosl. vojakom

Voditelj Hrvatov dr. Vladko Maček je poslal armadnemu generalu Demitriju Živkoviću, poveljniku kraljeve jugoslovanske armade v Nemčiji, sledeče pismo:

"Kraljevskim oficirjem in vojakom.

Z največjim zanimanjem sem spremljal vašo borbo z izdajalci našega naroda in kralja. Prepričan sem, da so težki dnevi za nami. Vaša borba je kronana z uspehom, sestavljena je narodna armada v inozemstvu.

Sporočam vam, da ni več daleč čas, ko se bomo skupaj z našim mladim kraljem in našimi močnimi zavezniki vrnili v domovino, kjer se sedaj pod zastavo gen. Draže Mihajloviča bore Srbi, Hrvati in Slovenci, da ustvarimo novo demokratsko svobodno kraljevino Jugoslavijo pod kraljem Petrom II.

Prepričan sem, da bo v najkrajšem času sestavljena narodna vlada v Londonu, katere prva in največja dolžnost bo oblikovanje nove jugoslovanske armade izven domovine, ki naj bo na povsem enaki višini z ostalimi zavezniškimi vojskami.

Pozdrav!

Dr. Vlatko Maček, l.r."

SVOBODA JIM ČEZ GLAVO RASTE

Komunisti so mogli med slovenskim ljudstvom uspeti le, ker so vse človeške strasti sprostili in jim dovolili, da so svobodno gospodovale. "Svoboda!" "Delaš kar hočeš" itd., so vabljiva gesla, ki ljudi kaj hitro preslepijo.

Kam pa ta gesla vodijo, smo sami videli, ko smo še doživljali komunistično podivjanost. Komunisti sami se zdaj z grozo sprašujejo, kam bo "svoboda" privedla njihovo mladino. Tako piše neki Serceelj Fr. iz Kota v Beli Krajini v Sl. por. z dne 14. avg. "

"Sedemnajstletni dečko je dejal svoji materi: "E, stara, ne boš dolgo ključa ti nosila, svoboda prihaja..." Podobnih primerov je mnogo, zakaj ne samo dorasčajoča mladina, celo starejši moške si svoboto predstavljajo kar po svoje in menijo, da bo vsakdo delal, kar se mu bo zljubilo."

Ljudska pravica z dne 23. IX. pa piše: "Kakor ni med našo mladino dovolj resnega, dovolj odgovornega odnosa, do dela, opazimo na drugi strani precej neresnega, včasih razbrzdanega življenja posameznih mladincev in mladink. Oglejmo si naše mitinge, ki jih vsak dan prireja mladina. Vidimo, da je "miting" samo sredstvo, s katerim se pritegno mladino in da ni težišče mitinga na politično propagandnem delu, ampak je težišče takega mitinga na plesu in zabavi. Večkrat je miting združen s pijančevanjem in drugimi stvarmi s čimer se gotovo naša mladina ne more ponášati.

Mladina se zaveda svoje enakopravnosti. Toda velikokrat v napačnem smislu. Skoraj vsak starejši pionir že misli, da je najbolj imeniten, če kadí. Dekleta mislijo, da je vsa njihova enakopravnost v tem, da si možko nažigajo cigarete. Ob takih prilikah vidiš še mno-

go drugih, najrazličnejših negativnih pojavov, ki niso v ponos mladine in v korist naroda.

Ko prihajajo fantje in dekleta pozno ponoči domov, najdejo vse mogoče izgovore, da so bili na najrazličnejših delih in sestankih organizacije ZMS. Vsa ta opravičila gredo na račun organizacije ZMS. Največkrat najdejo opravičila taki, ki jim ni za resno delo v organizaciji, ki jim ni za naše delovne sestanke. Vse delo in vsi sestanki organizacije ZMS se lahko odpravijo najkasneje do 10. ure zvečer. Vsak, ki se izgovarja, da ima delo vsako noč do polnoči ali celo dalj, bisto gotovo ni najboljši, ampak spada med slabše člane organizacije ZMS, če je sploh včlanjen v organizaciji. Prav tako ne lahko vsi mitingi in kulturne prireditve zaključijo do 10 ure zvečer.

V zvezi s tem bi se ozrli na vprašanje odnosa do staršev in učiteljev. Nekateri mislijo, da nimajo sedaj nobenih obveznosti, niti do enih, niti do drugih. Mislijo, da so si sedaj popolnoma enaki.

TAKOLE PIŠEJO! Komunistični Primorski dnevnik z dne 29. sept. piše: "V zadnjem času se vedno bolj siri govorice, da bodo Madžari, ki se v velikem številu še vedno nahajajo na Koroškem, vrnili na Madžarsko. Tožadevno se vršijo tudi priprave za njihov odhod. Madžari, ki so bili na Koroškem še vedno v vojaških formacijah pod poveljstvom svojih oficirjev, so morali sedaj oddati angleški zasedbeni oblasti skoro vse konje in vozila. Med madžarskim moštvom in oficirji se opazuje precejšnja napetost. Madžarski vojaki izjavljajo, da komaj čakajo, da bi prišli domov na Madžarsko. Mnogi njihovi oficirji pa jih od tam kamere odvrabljajo. - Ravno tako bi se radi vrnili Jugoslovani, posebno kmečki ljudje, ki so bili posled lažne propagande, večinoma od svojih župnikov, zavedeni, da so zapustili svoje domove. Razni najeti agenti pa jih strašijo z vsemi mogočimi lažmi o razmerah v Jugoslaviji in jih odvrabljajo od povratka v domovino. Strahujejo jih tudi s tem, da jim pravi, da oblasti ne dajejo dovoljenja za povratek. Pametnejši pa so spregledali to lažno propagando in se javljajo pri jugoslovanski repatriacijski komisiji v Celovcu, ki bo poskrbela za njihov povratek."

TAKOLE JE PA RES! Nikoli nam jim ljudem nismo rekli in ne zapisali, da oblasti ne dajejo dovoljenja. Kdor hoče v Titovino, prcsta mu pot. Naši taboriščni komunisti so še posebej parkrat spodbudili na priložnost vrniti se v

domovino, ko so angleži pripravljali kak transport. Nič ni res, da bi se naši ljudje priglaševali Titovi pisarni v Celovcu. Nasprotno pa prihaja vedno večje število beguncev iz Titovine. Prav zadnje dni je dotok zelo velik.

PRIMORSKA DUHOVŠČINA še ni vsa spregledala. Znano je, da je znal komunizem tudi primorsko duhovščino preslepiti, da je verjela, da OF ni komunistična. Večina primorske duhovščine je že davno spregledalo, le nekaj jih je še zaslepljenih. Po pisanju Primorskega dnevnika so se 27. sept. sestali v Ajdovščini sledeči duhovniki: Skrlj Franc, član AVNOJ-a, duhovnik Kristan Alojzij, kaplan, Hrušica, Žgur Rudolf, Podgorje, župni upravitelj, Frankl Franc, žpk., Osek, Kovačič Franc, žpk., Kosana, Debevc Stanko, kaplan, Postojna, Kogoj Oskar, voj. ver. ref. Piščanec Gabriel, dekan, Klanc pri Kozini, Lesar Alojzij, žpk., Prem, Bajt Anton, župnik, Šmarje pri Ajdovščini, Vilhar Janez, žpk., Senožeče, Janez Kos, žpk., Branica-Gaberje, Lojč Alojzij, žpk., Banjščica. - S svojega sestanka so poslali poverjeništvu Pokrajinskega narodno osvobodilnega odbora za slovensko Primorje izjavo, da v celoti soglašajo s programom OF. - Še bodo morali komunisti razsajati, da bodo tudi tem zaslepljenecem odprli oči.

UMRLI SO Kavčnik Ivan, Brezovica; Irenka Prushnik, stud. medic., Lj.; Kos Ivan, sin trg., Lj.; Valentin Teršek, hišnik Kranjske hr., Lj.; Menna Klavdij, abiturient, Lj.; Ivan Lesjak, trgovec, Rog. Slatina.